

Beste Bomen en Mensen nieuwsbrieflezers

Bomen en Mensen buitenactiviteiten.

Oplettende lezers zullen merken dat het aantal nieuwsbrieven minder wordt. Zo is het en zo zal het blijven. Inmiddels ben ik 66 en op termijn zal Bomen en Mensen ophouden te bestaan.

Wel zal rond die tijd de website "De natuur als wegwijzer" gaan draaien, deze zal bestaan zolang nodig is. Die website gaat de informatie m.b.t. de cursus "De natuur als wegwijzer" verzorgen (voorheen inspirerende natuur).

Wanneer dat precies gaat gebeuren kan ik nu niet overzien. Schrijven en denken over inhoud, structuur van de cursus, lay-out, laten redigeren, een uitgever of toch digitaal (maar hoe beveilig je dan je cursus) etc. vraagt nu nog tijd.

Al met al kost de cursus me meer tijd dan ik had voorzien. Dat hoort erbij. Ik doe iets nieuws en dan zijn niet alle stappen te overzien. En de afgelopen 1,5 jaar was veel tijd nodig voor mijn IVN werk. Dat is nu weer in rustig vaarwater, het werk voor Bomen en Mensen krijgt weer de ruimte. Ik hoop dat ik het najaar meer zicht heb op de precieze stand van zaken. Je wordt hoe dan ook op de hoogte gehouden. Ook al verschijnen er weinig nieuwsbrieven, ze verschijnen natuurlijk wel zo nu en dan.

Het stoppen met Bomen en Mensen zal als duidelijkste gevolg hebben dat er geen cursussen (en excursies) meer gepland worden (zoals tot nu toe gebruikelijk was). Dat is jammer voor iedereen die tot nu toe zei: Lieke als ik straks met pensioen ben dan ga ik dit en dat bij jou doen.

Het blijft mogelijk dat iedereen voor zichzelf of voor een groepje een cursus, dagactiviteit of wat ook aanvraagt. Ik stel een prijs voor en als we eens zijn kan wat dan ook "buiten gebeuren".

Foto bloeiende meidoorn, nu overal buiten te ruiken en te zien. Dichtbij de struik is de geur anders dan op-afstand. Ontdek maar eens.

Activiteiten komende zomer.

Maar nu ben ik nog actief, dat betekent dat er binnenkort enkele vuurvliegtochten zullen zijn (en in het najaar zijn er ook paddenstoelactiviteiten).

Er zijn 3 vuurvliegwandelingen gepland. De eerste 14 juni gaat alleen door als er dan al vuurvliegjes zijn. Zomer 2018 bleken ze volop te vliegen rond die tijd omdat het een langdurig warm voorjaar was. Hoe dat dit jaar zal gaan is onbekend, weer is onvoorspelbaar. Maar omdat het al enkele weken koel is en dat nog even zo blijft verwacht ik dat de vuurvliegjes pas rond 20 juni hun sprookjesachtige “zomeractiviteit laten zien”. Vuurvliegwandelingen vragen om rust en stilte in het bos, dat hoort er dus (zo zoveel als kan) bij.

Begin juni valt het beter in te schatten. Dus als je graag 14 juni (een vrijdag) loopt, geef dat dat aan, maar kijk tegelijk of je op een van de andere dagen - 22 en 29 juni (zaterdagen) - kunt. Als het te koud is (voor de vuurvliegjes) laat ik 14 juni vervallen. Dat hoor je tijdig.

Als je je voor twee data opgeeft ben je zeker van een plekje. Ik handel de aanmelding in volgorde van binnenkomst af (ongeveer 23-24 mei).

De start is om 21.30 bij de slagboom van natuurmonumenten vanaf de ingang Rijksweg (naast restaurant Plasmolense Hof – Rijksweg 203, 6586 AA Plasmolen). Daar schuin tegenover zijn openbare parkeerplaatsen. Er is een bushalte (lijn 83). De prijs is Euro 17.50 per persoon. Aantal deelnemers per avond maximaal 10. Einde circa 24.00 (of 0.15), dat valt niet precies te voorspellen.

Mensen die zich opgeven krijgen bericht van mij over de exacte data en overige bijzonderheden.

Natuur in de zomer.

Omdat de Natuur als Wegwijzer ook een woordje meespreekt, ga ik kort wat dieper in op de maand juni. De belangrijkste gebeurtenis in juni is 24 Juni, de dag van Sint Jan. Het is een keerpunt in de natuur waarin de opbouw overgaat in afbouw. Vooral merkbaar aan het licht. Dit valt niet gelijk op, maar vanaf dat moment wordt het dagelijks langzaam wat vroeger donker. Meestal merken wij dat pas goed begin augustus. Mensen die rond juli (augustus) kamperen ervaren dat zeker.

Ook voor de natuur is de afbouw van invloed. Bomen stoppen met de opbouw van knoppen voor het volgende groeiseizoen en ook het aanmaken van blad neemt voor een aantal bomen af. Bomen gaan aan het werk om hun beginnende vruchten tot een rijp eindstadium te brengen. Wat hier in 2 zinnen staat kost in de werkelijkheid de nodige tijd. Jonge vruchten worden belaagd door weer en wind en meetende beestjes (insecten, vogels) en bomen moeten dus zorgen dat hun vruchten dat overleven. Daarvoor hebben zij allerlei tactieken, zoals pas laat een “lekker kleurtje aanbrengen”. Tot die tijd vallen ze het liefst niet op zodat ze geen vogels aantrekken. Per soort verschillend zijn dan op het einde van de zomer de vruchten rijp, kersen vaak in de loop van juli, appels later, eikels en beukenootjes nog later. Rijpe vruchten zijn essentieel voor de voortplanting van de boom, maar ook belangrijk voor alles wat in het bos leeft en eet. Voor een deel ook voor ons, appel en kers zijn inheems fruit. Bomen die geen vrucht dragen kunnen in zo’n jaar investeren in omvang en nieuwe takken.

De cursus Natuur als Wegwijzer stimuleert je om te onderzoeken wat genoemde zomerperiode in jouw leven betekent. Mocht jij in de natuur zijn en eigenlijk nergens zien dat er sprake is van rijpende vruchten, dan mag je gerust de conclusie trekken dat het in jouw leven in dit jaar niet speelt. Het wel zien vraagt uiteraard om een vertaling naar jezelf, je hoeft niet vrouw of zwanger te zijn. Rijpende vruchten betekent simpelweg, dat iets wat je je had voorgenomen, vorm aanneemt en op weg is naar het gewenste eindbeeld.

Op de foto het sporkehout in juli. Een struik in de onderbegroeiing op de arme zandgronden. Sporkehout bloeit langdurig en krijgt veel bessen, ze variëren in kleur van rood tot zwart (dan zijn ze rijp). Vogels laten ze zich goed smaken. Rechtsonder zie je enkele vurig rode bessen van de trosulier (een giftige bes).

Ander bomennieuws.

Mensen die het nieuws volgen zullen zeker wat hebben meegekregen over de onrust in het land over bomenkap, bosverjonging en (plaatselijk) omvorming bos tot heide (vanwege behoud van specifieke heidesoorten). Dergelijke onrust houdt mij veel bezig, nadenken over wat goed is voor bos en natuur en de plaats van de mens daarin.

Mijn belangrijkste aandacht is het creëren van “oude boskernen”, bossen (bosjes, lanen) die met elkaar verbonden worden en blijven, waarin bomen eeuwenoud mogen worden en dieren veilig doorheen kunnen lopen op zoek naar voedsel, beschutting en partners. Dergelijke oude boskernen zullen nooit gekapt gaan worden.

Dat is nogal een wens en die probeer ik samen met anderen vorm te geven binnen de werkgroep Bosrijk. De wens is groot en hoe klein Nederland ook is, voor onze bossen (die ongeveer 3% van Nederland beslaan) betekent dit voor Bosrijk (een kleine werkgroep omgeving Mook-Groesbeek-Nijmegen) een enorm project. Wij krijgen inmiddels ondersteuning van Natuurmonumenten en daardoor kunnen we in een klein stukje van Natuurmonumentenbos onze visie en uitvoering te testen. We hopen dat ook Staasbosbeheer voor een deel van haar bossen “oude boskernen” gaat aanwijzen.

Deze manier van denken over bos geldt m.i. ook voor heide. Heide hoort hoe dan ook bij ons land, onze voorouders hebben op en van de heide geleefd en uiteindelijk zijn “wij” er in deze moderne tijd. De heide hebben wij niet meer nodig. Maar soorten die altijd op en van heide leefden hebben die heide wel nodig. Zonder beheer wordt heide bos. Hoe graag ik ook bos wil, mijn gevoel zegt me ook dat de heidesoorten (die zelf niet onze moderne tijd hebben ontwikkeld) recht hebben op hun leven. Dergelijke met elkaar verbonden “heidekernen” lijken mij noodzakelijk. Maar ook niet meer dan nodig is om de heidesoorten (enkele bijzondere vogels, insecten, slagen en zandhagedis etc) hun kansen op leven te geven.

Het is jammer dat daarvoor soms boskap noodzakelijk is. Al met al heeft Nederland niet zo hele bos (3%) daaruit wordt geoogst (gebruik mens) en dat geeft tevens de soms noodzakelijke bosverjonging. Doorgaans wordt het bos daar in eerste instantie niet mooier van, wel rommeliger. Pas na enkele jaren is zichtbaar dat er bosverjonging is ontstaan, vaak vinden veel mensen het dan weer mooi. Natuurlijk denkt iedereen hier anders over. Maar op de een of andere manier gebruiken de meeste Nederlanders hout binnenshuis. Een houten tafel is prettig, deuren en kozijnen kunnen van hout zijn. En bijna iedereen heeft wel kleine voorwerpen van hout. Er zullen weinig mensen zijn die in een volledig metalig, stenig of kunststof huis leven. We gebruiken allemaal hout. Het enige wat aan houtgebruik niet klopt is verstoken omdat de in hout vastgelegde Co2 dan ogenblikkelijk naar de atmosfeer gaat (en klimaatopwarming vraagt juist het vastleggen Co2).

Er valt hier nog veel meer over te zeggen natuurlijk, maar daar vind ik de nieuwsbrief niet voor. Ik hoop dat we de noodzakelijke nieuwe bossen (link naar actieplan bos en hout) kunnen aanplanten. Ik hoop dat we eruit komen wat we als Nederland daarvoor willen inleveren. Bij inleveren valt te denken aan minder raaigrasland en beperken vleesconsumptie, minder fabrieksterreinen, minder wegen, anders denken over bouwen en wonen en voedsel verbouwen (meer voedselbossen, Tiny forest en daken gebruiken).

De volgend nieuwsbrief zal in de herfst zijn.

© Bomen en Mensen, Lieke Vullings.

www.bomenenmensen.nl

info@bomenenmensen.nl

024 3778885

@bomenenmensen -

De nieuwsbrief doorsturen mag altijd en vaste lezer worden kan natuurlijk ook, wel alleen via deze link. Dezelfde link kun je gebruiken als geen interesse meer hebt.